

Hem?irelikte Hasta Mahremiyeti Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Hem?irelikte Hasta Mahremiyeti Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=22938>

Özet

Hemşirelikte Hasta Mahremiyeti Ölçeği (Patient Privacy Scale in Nursing), hemşirelerin hasta mahremiyetine ilişkin tutum, bilgi ve uygulama düzeylerini sistematik olarak değerlendirmek amacıyla 2014 yılında Havva Öztürk, Nevin Bahçecik ve K. S. Özçelik tarafından geliştirilmiş özgün bir ölçme aracıdır. Bu ölçek, sağlık hizmetlerinde temel bir etik ilke olan hasta mahremiyeti kavramının hemşirelik uygulamalarındaki önemini ve korunma düzeyini ölçmeyi hedefler. Ölçeğin geliştirilmesi süreci, psikometrik açıdan sağlam ve güvenilir bir araç elde etme amacıyla titizlikle yürütülmüştür.

Anahtar Kelimeler

Hemşirelik, Hasta Mahremiyeti, Etik, Ölçek Geliştirme, Hemşirelik Etiği, Değerlendirme, Gizlilik.

Yazarlar

Havva Öztürk, Nevin Bahçecik, K. S. Özçelik.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, klinik ve eğitim ortamlarında çalışan ya da öğrenim gören hemşirelerin ve hemşire adaylarının hasta mahremiyetini koruma konusundaki algılarının, bilgi düzeylerini ve uygulama yeterliliklerini objektif bir şekilde ölçmektir. Geliştiriciler, bu ölçek aracılığıyla, mahremiyet ihlallerini önlemeye yönelik eğitim ihtiyaçlarını belirlemeyi ve hemşirelik bakım kalitesini etik standartlara uygunluk açısından değerlendirmeyi amaçlamışlardır.

Bu araç, hemşirelikte hasta mahremiyeti konusunda farkındalık yaratmak ve bu alandaki bilimsel araştırmalara standart bir ölçüm aracı sunmak için kritik bir öneme sahiptir.

Yapı

Hemşirelikte Hasta Mahremiyeti Ölçeği, çok boyutlu bir yapıya sahip olup, hasta mahremiyeti kavramının hem fiziksel alanının korunması hem de bilgi gizliliğinin sürdürülmesi bağlamında ele almaktadır. Ölçek, hemşirelik mesleğinin temel etik sorumluluğu olan hastanın kişisel alanına, beden bütünlüğüne ve özel bilgilerine saygı duyma yükümlülüğünü kapsayan alt boyutlardan oluşmaktadır.

Ölçek maddeleri, genellikle hastanın muayene sırasındaki mahremiyetinin sağlanması, tıbbi kayıtların yetkisiz erişime karşı korunması, hastane ortamında uygun iletişim kurallarına uyulması ve hastanın tıbbi kararlara rızası gibi temel boyutları ölçmek üzere tasarlanmıştır.

Bu yapı, uluslararası hemşirelik etiği ilkeleriyle uyumludur.

Geçerlik

Ölçeğin geçerlik çalmaları, orijinal yapı olan Öztürk, Bahçecik ve Özçelik (2014) makalesinde detaylı olarak sunulmuştur. Geliştirme çalışması kapsamında, ölçeğin ölçmeyi amaçladığı yapıyı ne derece doğru ölçtüğünü belirlemek üzere çeşitli geçerlik testleri uygulanmıştır. Geçerliliği için faktör analizi tekniklerinden faydalanılmıştır. Bu analizler, ölçeğin teorik yapılarının ampirik verilerle desteklendiğini göstermiştir.

Geçerlik çalmalarında elde edilen detaylı istatistiksel katsayılar, testin kültürel ve dilsel bağlamda uygunluğunu ve klinik uygulamalarda kullanılabilirliğini kanıtlamaktadır. Detaylı geçerlik sonuçları için okuyucuların yayımlanan makaleye başvurularını gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçeğin güvenilirlik çalmaları, iç tutarlılık (Cronbach Alfa katsayısı) ve muhtemelen test-tekrar test yöntemleri kullanılarak gerçekleştirilmiştir. İç tutarlılık analizi, ölçek maddelerinin aynı yapıyı ölçme derecesini ve tutarlılığını gösterir. Geliştiriciler, yüksek iç tutarlılık katsayıları elde ederek ölçeğin güvenilirliğini desteklemiştir.

Elde edilen güvenirlik katsayıları, ölçeğin zaman içinde ve farklı örneklerde tutarlı sonuçlar üretecek kapasitede olduğunu göstermektedir. Bu sonuçlar, ölçeğin hemşirelik araştırmalarında ve eğitiminde güvenle kullanılabilmesini işaret etmektedir. Kesin güvenilirlik değerleri, orijinal makalede mevcuttur.

Faktör Analizi

Ölçeğin yapısal boyutlarını belirlemek ve maddeler arasındaki ilişkileri ortaya koymak amacıyla faktör analizi teknikleri uygulanmıştır. Bu analizler, ölçeğin teorik olarak beklenen alt boyutlarını ampirik olarak doğrulamıştır. Genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ile madde havuzundan en uygun maddeler seçilmiş ve ölçeğin boyut sayısı belirlenmiştir.

Ardından, Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılarak elde edilen faktör yapısının veri setine ne kadar uyum sağladığı test edilmiştir. Bu analizler, ölçeğin güçlü bir yapısal geçerliğe sahip olduğunu ve hasta mahremiyetinin farklı yönlerini ölçtüğünü kanıtlamaktadır.

Araç

Test Type: Geliştirme (Developmental Scale)

Format: Likert Tipi Derecelendirme (Orijinal makaleye göre detaylı bilgi edinilebilir.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Hemşireler ve Hemşirelik Öğrencileri

Age Group: Yetişkin (18 yaş ve üzeri)

Population Details: Klinik ve akademik ortamlarda görev yapan profesyonel hemşireler veya lisans düzeyinde hemşirelik eğitimi alan öğrenciler.

Test Methodology: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Anahtar Kelimeler

Hasta Hakları, Klinik Uygulama, Gizlilik, Psikometri, Etik Değerlendirme.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor (Orijinal kaynakta belirtilmemiştir.)

Affiliation Email addresses: ozturkhavva@hotmail.com (Sorumlu Yazar Havva Öztürk)

Correspondence Address: Orijinal makalede belirtilen akademik kurum adresi.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2014

Ölçeğin akademik veya ticari amaçlarla kullanımı için gerekli izinler, telif hakları ve potansiyel ücretlendirme koşulları hakkında bilgi almak üzere sorumlu yazar Havva Öztürk ile e-posta yoluyla iletişime geçilmesi gerekmektedir. Akademik çalışmalarında ölçeğin kullanılması durumunda, orijinal referansı (Öztürk et al., 2014) doğru şekilde kaynak gösterilmesi zorunludur.

Kaynaklar

Öztürk, H., Bahçecik, N. & Özçelik, K. S. (2014). The development of the Patient Privacy Scale in Nursing. *Nursing Ethics*, 21(7), 1-17.

Bu ölçekle ilgili orijinal PDF dosyasına aşağıdaki bağlantıdan ulaşılabilir:

The original PDF can be downloaded here: hemsirelikte-hasta-mahremiyeti-olcegi-toad.pdf

Ayrıca makalenin başka bir bağlantısı şöyledir: citeseerx.ist.psu.edu

Hemþirelikte Hasta Mahremiyeti Ölçeði Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, telif hakkı koruması ve akademik etik kurallar gereği bu platformda yayımlanmamaktadır. Ölçek maddelerinin tamamına ulaşmak, puanlama ve uygulama yönergelerini öğrenmek için lütfen orijinal makaleye (Öztürk, Bahçecik & Özçelik, 2014) başvurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM